

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΩΝ ΣΥΣΣΙΤΙΩΝ ΠΟΥ ΣΤΗΡΙΖΕΙ
Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

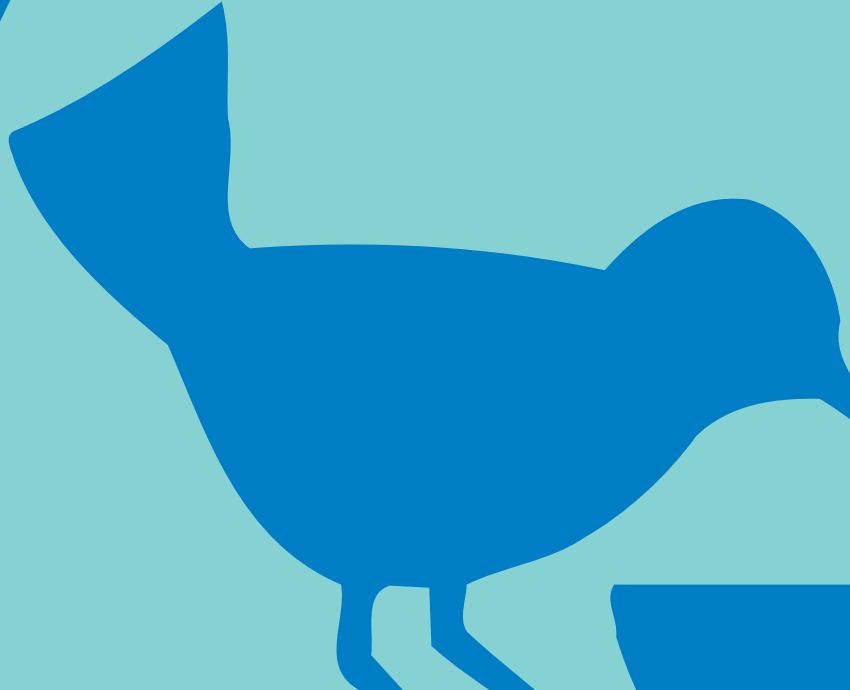

Αθήνα, Ιούνιος 2022

1991

TRANSPAREZA

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΩΝ ΣΥΣΣΙΤΙΩΝ ΠΟΥ ΣΤΗΡΙΖΕΙ
Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Αθήνα, Ιούνιος 2022

Περιεχόμενα

1	Εισαγωγικά.....	5
2	Επίσημες στατιστικές.....	6
3	Δημοσκοπήσεις.....	10
4	Έρευνα.....	13
4.1	Εισαγωγικά.....	13
4.2	Απαντήσεις - Οι ανάγκες.....	15
4.3	Απαντήσεις - Τα ευρύτερα προβλήματα.....	19
4.4	Απαντήσεις - Ως προς τα τρόφιμα.....	21
5	Περιπτώσεις ωφελούμενων.....	22
6	Συμπεράσματα.....	24
7	Παραπομπές.....	26

Πίνακας διαγραμμάτων

Διάγραμμα 1: Η επισιτιστική ανασφάλεια στις χώρες της Ευρώπης.....	7
Διάγραμμα 2: Η εξέλιξη της επισιτιστικής ανασφάλειας, Ελλάδα - Ευρώπη.....	8
Διάγραμμα 3: Η επισιτιστική ανασφάλεια για το 2020, ανά τύπο οικογένειας και εισόδημα.....	9
Διάγραμμα 4: Ποια από τις επόμενες κατηγορίες εξόδων της οικογένειάς σας, θα λέγατε ότι σας προβληματίζει σήμερα περισσότερο;.....	10
Διάγραμμα 5: Ποια από τις επόμενες κατηγορίες εξόδων της οικογένειάς σας, θα λέγατε ότι σας προβληματίζει περισσότερο;.....	11
Διάγραμμα 6: Σε ποια κατηγορία αγαθών σας ανησυχούν περισσότερο οι αυξήσεις των τιμών; (έως 2 επιλογές).....	11
Διάγραμμα 7: Στην προηγούμενη έρευνα (Νοέμβριος 2020) είχε προκύψει ότι 8 μήνες μετά την εμφάνιση της πανδημίας Covid-19 στην Ελλάδα (Μάρτιος 2020) είχε αυξηθεί, στα συσσίτια, το πλήθος των ανθρώπων που είχαν ανάγκη τροφής. Σήμερα, 15 μήνες μετά, το πλήθος των ανθρώπων:.....	15

Διάγραμμα 8: Στην προηγούμενη έρευνα (Νοέμβριος 2020) είχε προκύψει ότι 8 μήνες μετά την εμφάνιση της πανδημίας Covid-19 στην Ελλάδα (Μάρτιος 2020) είχαν αυξηθεί, στα συσσίτια, οι ανάγκες των ίδιων ανθρώπων, δηλαδή κάποιος που χρειάζονταν υποστήριξη πριν την πανδημία, πλέον είχε μεγαλύτερη ανάγκη για βοήθεια. Σήμερα, 15 μήνες μετά, αυτό το φαινόμενο:.....	15
Διάγραμμα 9: Στην προηγούμενη έρευνα (Νοέμβριος 2020) είχε προκύψει ότι 8 μήνες μετά την εμφάνιση της πανδημίας Covid-19 στην Ελλάδα (Μάρτιος 2020) είχε αυξηθεί, στα συσσίτια, η ανεπάρκεια των τροφίμων. Σήμερα, 15 μήνες μετά, αυτή η ανεπάρκεια:.....	16
Διάγραμμα 10: Μέσα στο διάστημα των τελευταίων 15 μηνών τι ποσοστό των άνεργων ανθρώπων που βοηθάτε, βρήκαν δουλειά:.....	16
Διάγραμμα 11: Από την εμπειρία σας, πόσο πιθανό είναι μία οικογένεια όπως οι παρακάτω, να αντιμετωπίσει πρόβλημα να βρει φαγητό;.....	18
Διάγραμμα 12: Η αύξηση στο κόστος της ενέργειας (ρεύμα, αέριο, καύσιμα πόσο μειώνει την δυνατότητα για αγορά τροφίμων (α) των ανθρώπων που βοηθάτε; (β) του συσσιτίου σας;.....	19
Διάγραμμα 13: Η αύξηση στις τιμές των τροφίμων, πόσο μειώνει την δυνατότητα για αγορά τροφίμων (α) των ανθρώπων που βοηθάτε; (β) του συσσιτίου σας;.....	20
Διάγραμμα 14: Ποια από τις επόμενες κατηγορίες εξόδων, θα λέγατε ότι προβληματίζει περισσότερο.....	20
Διάγραμμα 15: Πηγές τροφίμων για τα συσσίτια - σταθμισμένοι μέσοι όροι.....	21

QR Codes

QR Code 1: Δημοσκόπηση της Pulse για τον ΣΚΑΪ, Ιανουάριος 2022.....	12
QR Code 2: Δημοσκόπηση της marc για τον ANT1, Φεβρουάριος 2022.....	12
QR Code 3: Δημοσκόπηση της Pulse για τον ΣΚΑΪ, Μάρτιος 2022.....	12
QR Code 4: Έρευνα της Τράπεζας Τροφίμων «επισιτιστικές ανάγκες γενικού πληθυσμού», 2021.....	14
QR Code 5: Τράπεζα Τροφίμων, Στατιστική Αποτύπωση 2021.....	25

1 Εισαγωγικά

Το αντικείμενο της Τράπεζας Τροφίμων είναι η αναδιανομή τροφίμων ώστε να καλύπτουμε επισιτιστικές ανάγκες περιορίζοντας ταυτόχρονα την σπατάλη τροφίμων, η οποία στην Ελλάδα είναι σε πολύ υψηλά επίπεδα.

Η οικονομική κρίση -πριν από περίπου 10 χρόνια- έφερε την επισιτιστική ανασφάλεια στο προσκήνιο, ανέτρεψε κοινωνικές ισορροπίες και για πολλά χρόνια αύξησε το πλήθος των ανθρώπων που ζητούσαν βοήθεια από συσσίτια και άλλες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών.

Τα τελευταία δύο χρόνια οι διεθνείς εξελίξεις είναι δυσάρεστες και πρωτοφανείς. Ως συνέπεια αυτών, η επισιτιστική ανασφάλεια στην Ελλάδα και την Ευρώπη αυξάνεται, ενώ παράλληλα γίνονται συζητήσεις για ενδεχόμενη, ευρύτερη επισιτιστική κρίση και πως αυτή θα μπορεί να μετριαστεί.

Τα σενάρια για το μέλλον δεν είναι ευοίωνα. Ο αυξανόμενος πληθωρισμός επηρεάζει ήδη τις τιμές στα τρόφιμα, οι οποίες θα δουν μεγαλύτερες αυξήσεις καθώς το αυξανόμενο κόστος ενέργειας θα μετακυλίεται στον τελικό καταναλωτή. Έτσι, οι οικογένειες θα πρέπει να διαλέξουν ποιες δαπάνες τους θα καλύψουν. Θα πληρώσουν τους λογαριασμούς ρεύματος, θα αγοράσουν τρόφιμα, πετρέλαιο θέρμανσης, ή θα καταβάλουν οφειλές προς το κράτος;

Οι ποσότητες τροφίμων παγκοσμίως θα περιοριστούν, χωρίς όμως να δούμε ελλείψεις στην Ευρώπη. Τρόφιμα που κατευθύνονται αυτή την στιγμή σε φτωχότερες περιοχές του κόσμου, θα απορροφηθούν από χώρες της Ευρώπης, σε υψηλότερες τιμές. Η επισιτιστική ανασφάλεια στα χαμηλότερα κοινωνικά στρώματα των ευρωπαϊκών χωρών θα αυξηθεί, ενώ σε άλλες περιοχές της γης η πείνα θα είναι μεγαλύτερη, προκαλώντας -ενδεχομένως- νέες μεταναστευτικές ροές, εκδηλώσεις διαμαρτυρίας, πολιτική αστάθεια, εξεγέρσεις, κλπ.

Η μελέτη όλων αυτών είναι πολύπλοκη και σίγουρα ξεπερνά κατά πολύ τις δυνατότητες και το αντικείμενο μίας Τράπεζας Τροφίμων. Το παρόν τεύχος αποτυπώνει τα στοιχεία που συγκεντρώσαμε για την επισιτιστική ανασφάλεια και μαζί καταθέτουμε τον προβληματισμό μας για το μέλλον. Η ελληνική κοινωνία έχει αποκτήσει εμπειρία σε θέματα αλληλεγγύης, υπάρχει ωστόσο και μία συσσωρευμένη κόπωση.

Δημήτρης Νέντας

2 Επίσημες στατιστικές

Σύμφωνα με την Eurostat, η επισιτιστική ανασφάλεια μετράται ως η αδυναμία ενός ατόμου να περιλαμβάνει η διατροφή του κάθε δεύτερη ημέρα κοτόπουλο, κρέας, ψάρι ή λαχανικά ίσης θρεπτικής αξίας, και είναι ένα υπό-μέρος του δείκτη «ποσοστό ατόμων με υλικές στερήσεις».

Ένας άνθρωπος βρίσκεται σε επισιτιστική ανασφάλεια όταν δεν έχει ασφαλή πρόσβαση σε επαρκείς ποσότητες ασφαλών και θρεπτικών τροφίμων. Στις ανεπτυγμένες χώρες δεν συναντάμε πολλές περιπτώσεις ακραίας πείνας ή λιμού, ωστόσο και η επισιτιστική ανασφάλεια έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις, καθώς «...μπορεί να οδηγήσει σε προβλήματα ψυχικής και φυσικής ανάπτυξης, να επηρεάσει τις επιδόσεις των παιδιών στο σχολείο και να οδηγήσει σε παχυσαρκία», (Prolepsis, 2016).

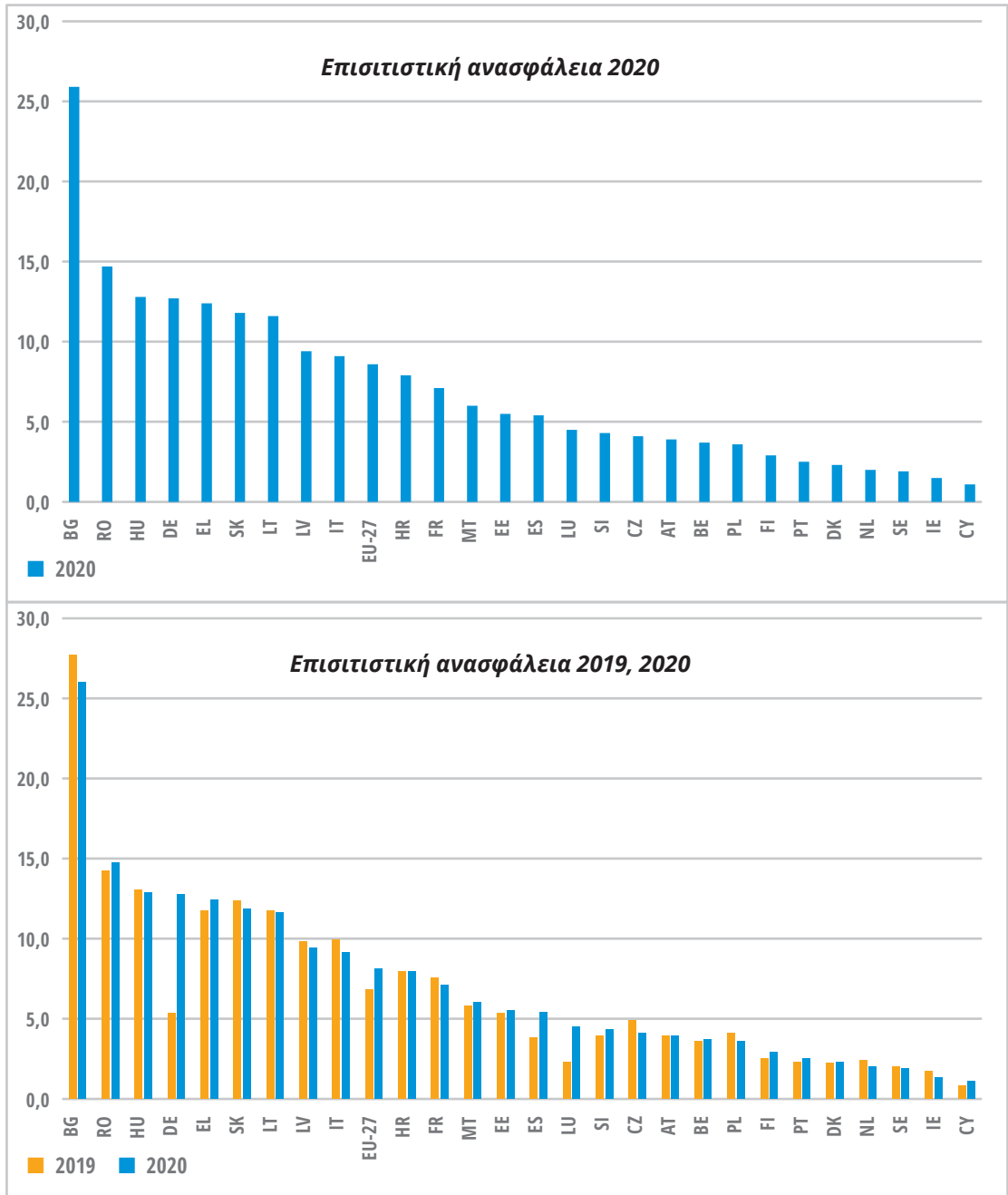
ποσοστά επισιτιστικής ανασφάλειας στον γενικό πληθυσμό				
Χώρες		2010	2019	2020
Βουλγαρία	BG	43,2	27,6	25,9
Ρουμανία	RO	21,4	14,2	14,7
Ουγγαρία	HU	27,6	13,0	12,8
Γερμανία	DE	8,6	5,3	12,7
Ελλάδα	EL	7,9	11,7	12,4
Σλοβακία	SK	23,0	12,3	11,8
Λιθουανία	LT	23,5	11,7	11,6
Λετονία	LV	26,8	9,8	9,4
Ιταλία	IT	7,0	9,9	9,1
	EU-27	9,4	6,8	8,1
Κροατία	HR	15,7	7,9	7,9
Γαλλία	FR	6,9	7,5	7,1
Μάλτα	MT	10,8	5,8	6,0
Εσθονία	EE	10,1	5,3	5,5
Ισπανία	ES	2,6	3,8	5,4
Λουξεμβούργο	LU	0,9	2,3	4,5
Σουηδία	SI	8,5	3,9	4,3
Τσεχία	CZ	9,7	4,9	4,1
Αυστρία	AT	8,7	3,9	3,9
Βέλγιο	BE	5,0	3,6	3,7
Πολωνία	PL	15,5	4,1	3,6
Φινλανδία	FI	2,9	2,5	2,9
Πορτογαλία	PT	3,3	2,3	2,5
Δανία	DK	2,1	2,2	2,3
Ολλανδία	NL	2,6	2,4	2,0
Σλοβενία	SE	2,7	2,0	1,9
Ιρλανδία	IE	3,0	1,7	1,3
Κύπρος	CY	4,4	0,8	1,1

Δεδομένα διαγράμματος 1 • Πηγή: Eurostat EU-SILC survey [ILC_MDES03]

Στα παρακάτω διαγράμματα απεικονίζονται τα ποσοστά επισιτιστικής ανασφάλειας για τις χώρες της Ευρώπης, τα έτη 2020 και συγκριτικά 2019 - 2020.

Διάγραμμα 1: Η επισιτιστική ανασφάλεια στις χώρες της Ευρώπης

Πηγή: Eurostat EU-SILC survey [ILC_MDES03] • Επεξεργασία: Τράπεζα Τροφίμων

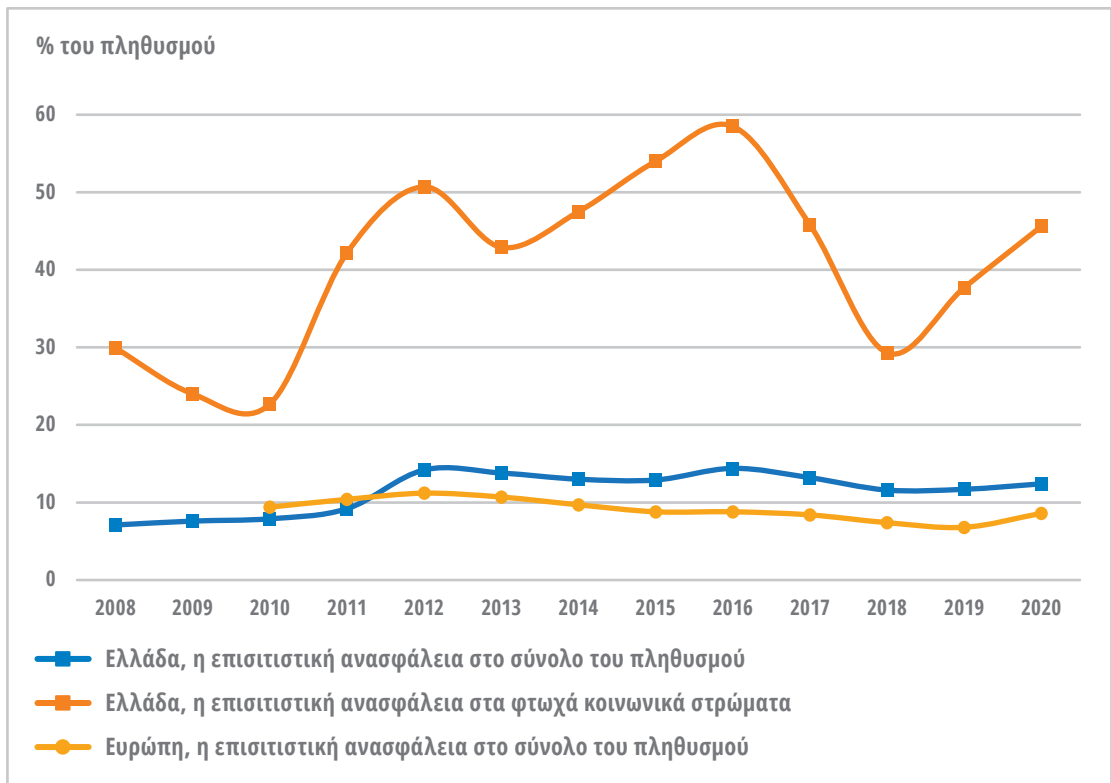
Συγκρίνοντας τα δεδομένα του 2020 σε σχέση με αυτά του 2019:

- Κατά μέσο όρο, η επισιτιστική ανασφάλεια στην Ευρώπη, έφθασε το 8,1% έναντι 6,8% το 2019. Σε 13 κράτη είναι μικρότερη του 5%, ενώ συνολικά 20 κράτη καταγράφουν επισιτιστική ανασφάλεια κάτω του 10%.
- Η Βουλγαρία εξακολουθεί να έχει πολύ υψηλά ποσοστά επισιτιστικής ανασφάλειας (25,9%), η οποία όμως κάθε χρόνο μειώνεται (2019: 27,6 %).
- Ιδιαίτερη εντύπωση προκαλεί η πολύ μεγάλη αύξηση στην Γερμανία (από 5,3% το 2019 σε 12,7% το 2020).
- Η Ελλάδα βρίσκεται στην 5η υψηλότερη θέση για το 2020, με την επισιτιστική ανασφάλεια να φθάνει το 12,4% συνεχίζοντας την αυξητική της τάση.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει η καμπύλη που απεικονίζει την επισιτιστική ανασφάλεια στα πιο φτωχά κοινωνικά στρώματα (βλ. Διάγραμμα 2, χρώμα πορτοκαλί). Εκεί τα μεγέθη είναι έως και τριπλάσια, και οι μεταβολές πολύ πιο έντονες.

 Οι άνθρωποι αυτοί βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας και κάθε -μικρή έστω- μεταβολή στο εισόδημά τους, επηρεάζει άμεσα την δυνατότητά τους να αγοράζουν τρόφιμα.

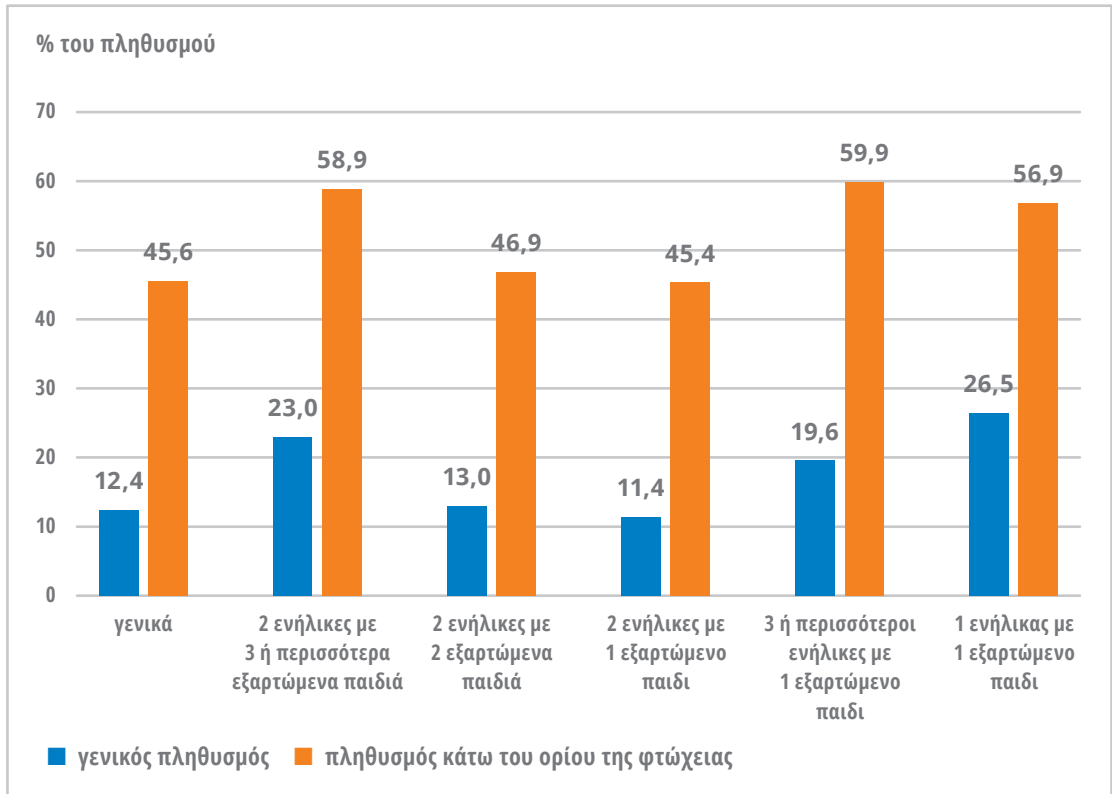
Διάγραμμα 2: Η εξέλιξη της επισιτιστικής ανασφάλειας, Ελλάδα - Ευρώπη

Πηγή: Eurostat EU-SILC survey [ILC_MDES03] • Επεξεργασία: Τράπεζα Τροφίμων

Παρακάτω παρουσιάζονται τα επίσημα στατιστικά στοιχεία για την επισιτιστική ανασφάλεια το 2020 ανάλογα με τον τύπο της οικογένειας και την οικονομική κατάσταση.

Διάγραμμα 3: Η επισιτιστική ανασφάλεια για το 2020, ανά τύπο οικογένειας και εισόδημα

Πηγή: Eurostat EU-SILC survey [ILC_MDES03] • Επεξεργασία: Τράπεζα Τροφίμων

- Γενικά, επιβεβαιώνεται η παρατήρηση από το Διάγραμμα 2, ότι στα χαμηλά εισοδήματα η επισιτιστική ανασφάλεια εμφανίζεται σε έως και τριπλάσια ποσοστά.
- Τα υψηλότερα ποσοστά εμφανίζονται στις οικογένειες με πολλά μέλη και στην περίπτωση των μονογονεϊκών οικογενειών.
- Οι οικογένειες με δύο ενήλικες και ένα ή δύο παιδιά, ακολουθούν -περίπου- τα ποσοστά του γενικού πληθυσμού.

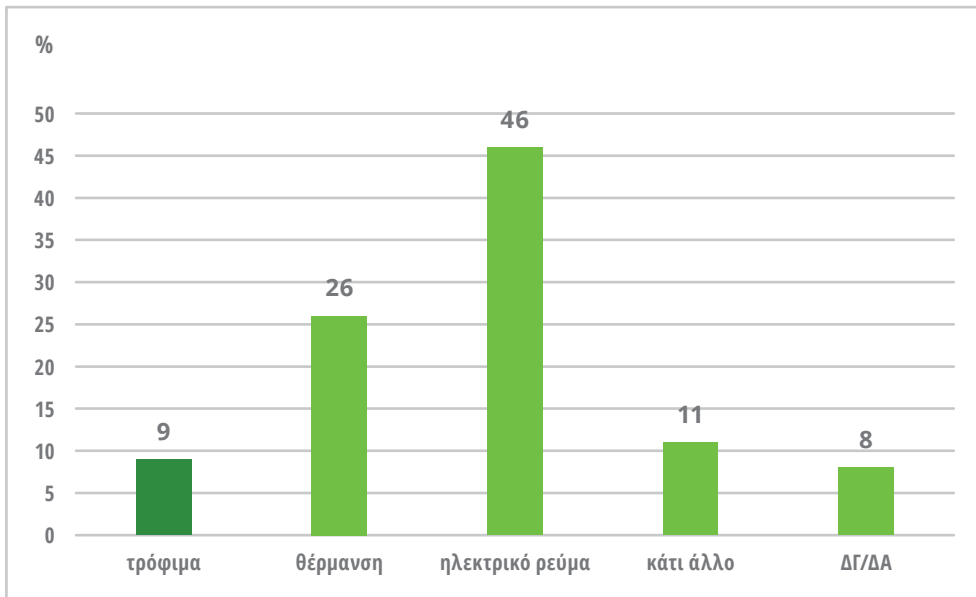
3 Δημοσκοπήσεις

Στα πλαίσια της παρούσας εργασίας, θεωρούμε χρήσιμο να κάνουμε μια μικρή αναφορά σε στοιχεία που προκύπτουν από δημοσκοπήσεις. Αν και οι δημοσκοπήσεις αυτές αφορούν κυρίως απόψεις των πολιτών για θέματα της καθημερινότητας και πολιτικά θέματα, περιλαμβάνονται και κάποια στοιχεία που σχετίζονται με την επισιτιστική ανασφάλεια.

Οι δύο δημοσκοπήσεις αφορούν έρευνα της Pulse για λογαριασμό του ΣΚΑΪ. Η πρώτη δημοσκόπηση πραγματοποιήθηκε 22-24 Ιανουαρίου σε δείγμα 1.504 συνεντεύξεις (QR Code 1, σελ. 14) και η δεύτερη 27-29 Μαρτίου σε δείγμα 1.207 συνεντεύξεις (QR Code 2, σελ. 14).

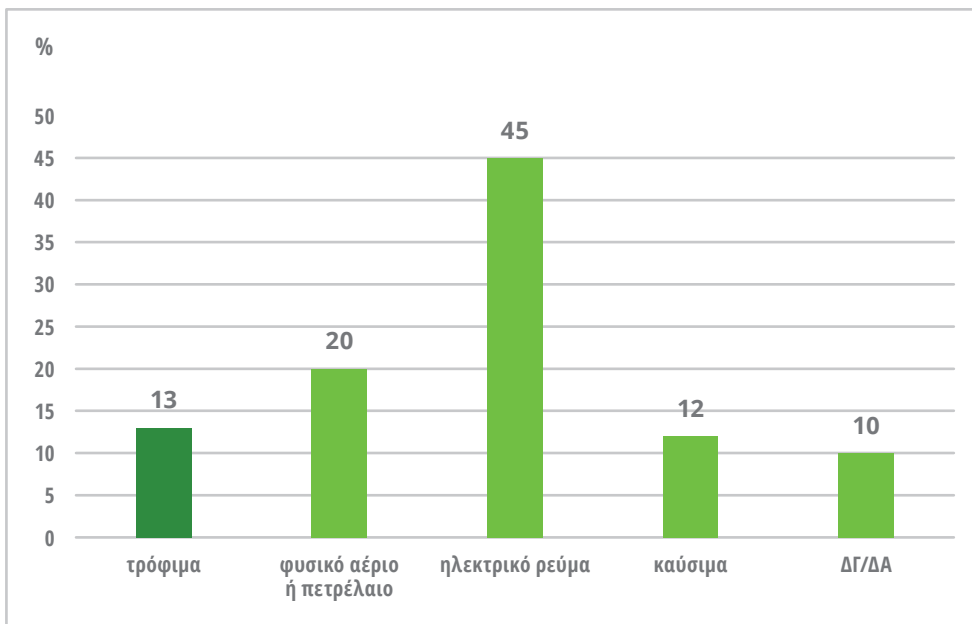
Στα πλαίσια των δύο συνεντεύξεων τέθηκε το παρακάτω ερώτημα και καταγράφηκαν οι απαντήσεις όπως απεικονίζονται.

Διάγραμμα 4: Ποια από της επόμενες κατηγορίες εξόδων της οικογένειάς σας, θα λέγατε ότι σας προβληματίζει σήμερα περισσότερο;

Πηγή: Δημοσκόπηση της Pulse 22-24 Ιαν., για τον ΣΚΑΪ • Επεξεργασία: Τράπεζα Τροφίμων

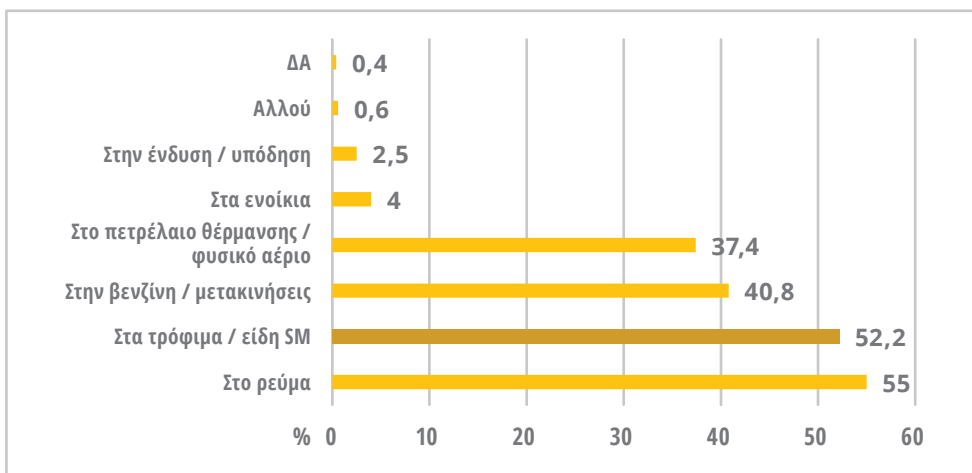
Διάγραμμα 5: Ποια από τις επόμενες κατηγορίες εξόδων της οικογένειάς σας, θα λέγατε ότι σας προβληματίζει περισσότερο;

Πηγή: Δημοσκόπηση της Pulse 27-29 Μαρ., για τον ΣΚΑΪ • Επεξεργασία: Τράπεζα Τροφίμων

Ομοίως, σε δημοσκόπηση της marc για τον ANT1 φαίνεται ότι το 52,2% των ερωτηθέντων ανησυχούν για τις αυξήσεις των τιμών στα τρόφιμα και είδη sm. Η δημοσκόπηση έγινε 8-12 Φεβρουαρίου σε δείγμα 1.037 ατόμων (QR Code 3, σελ. 14).

Διάγραμμα 6: Σε ποια κατηγορία αγαθών σάς ανησυχούν περισσότερο οι αυξήσεις των τιμών; (έως 2 επιλογές)

Πηγή: Δημοσκόπηση της marc 8-12 Φεβ., για τον ANT1 • Επεξεργασία: Τράπεζα Τροφίμων

- Γενικά, τα αποτελέσματα των δημοσκοπήσεων δεν είναι συγκρίσιμα μεταξύ τους, ούτε και σε σχέση με τα επίσημα στατιστικά στοιχεία, καθώς σε κάθε δημοσκόπηση το ερώτημα για τα τρόφιμα τίθεται από διαφορετική προσέγγιση.
- Εντύπωση προκαλεί ότι στην δημοσκόπηση της Pulse, και σε διάστημα μόλις δύο μηνών οι απαντήσεις που αφορούν τα τρόφιμα είναι περισσότερες κατά 4 ποσοστιαίες μονάδες (από 9% τον Ιανουάριο σε 13% τον Μάρτιο).
- Εξετάζοντας τα παραπάνω στοιχεία, πρέπει να λάβουμε υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούσαν κατά το χρονικό διάστημα που έγινε κάθε δημοσκόπηση. Οι δύσκολες καιρικές συνθήκες τον Ιανουάριο, επηρέασαν σίγουρα τις απαντήσεις για τις ανάγκες θέρμανσης, ενώ οι διεθνείς εξελίξεις τον Μάρτιο, δημιούργησαν ένα διαφορετικό πλαίσιο.

i Σε κάθε περίπτωση, είναι σαφές ότι οι ανάγκες για τρόφιμα αυξάνονται. Αυτό εντοπίζεται κατ' αρχήν ως αδυναμία των πολιτών να αγοράσουν τρόφιμα σύμφωνα με τις συνήθειές τους, αλλά και ως ανησυχία τους για το μέλλον, βλέποντας την δυσκολία που ήδη αντιμετωπίζουν. Επιπλέον, το θέμα προκαλεί το ενδιαφέρον των εταιριών δημοσκόπησης, αν και σε καμία περίπτωση δεν είναι το βασικό αντικείμενο μελέτης τους.

QR code 1:
**Δημοσκόπηση της Pulse για τον ΣΚΑΪ,
Ιανουάριος 2022**

QR code 2:
**Δημοσκόπηση της marc για τον ANT1,
Φεβρουάριος 2022**

QR code 3:
**Δημοσκόπηση της Pulse για τον ΣΚΑΪ,
Μάρτιος 2022**

4 Έρευνα

4.1 Εισαγωγικά

Η Τράπεζα Τροφίμων, κατά κύριο λόγο, δέχεται δωρεές τροφίμων από εταιρίες, των οποίων τα προϊόντα προσφέρει δωρεάν σε συσσίτια και ιδρύματα σε όλη την Αττική. Μέρος της δραστηριότητάς της είναι ο έλεγχος των φορέων τους οποίους στηρίζει, αλλά και η γνώση των αναγκών τους.

Τα συσσίτια είναι δομές οι οποίες προσφέρουν τρόφιμα σε ανθρώπους που απευθύνονται σ' αυτά. Λειτουργούν σε επίπεδο 'γειτονιάς', μπορούν να γνωρίζουν προσωπικά τους ανθρώπους που έχουν ανάγκη, και εκτός από τρόφιμα, συνήθως τους υποστηρίζουν και με άλλους τρόπους (υλική βοήθεια, ψυχοκοινωνική υποστήριξη). Στις περισσότερες περιπτώσεις -ιδιαίτερα ύστερα από την οικονομική κρίση- τηρούν αρχείο για τους ωφελούμενους, την οικογενειακή και οικονομική τους κατάσταση, προβλήματα υγείας που αντιμετωπίζουν, κλπ. Εξαίρεση αποτελούν συσσίτια που υποστηρίζουν μεγάλο αριθμό αστέγων ή εξαρτημένων ανθρώπων, συνήθως σε περιοχές του κέντρου.

Κάθε συσσίτιο, ανάλογα με την δυνατότητά του, μπορεί και στηρίζει λιγότερους ή περισσότερους ανθρώπους, εξετάζοντας τις ανάγκες τους. Σημαντικό είναι ότι δεν υπάρχουν οριζόντια κριτήρια, αλλά γίνεται μια συνολική εκτίμηση των αναγκών κάθε ανθρώπου. Έτσι, μια τριμελής οικογένεια με παιδί ΑμεΑ μπορεί να έχει μεγαλύτερη ανάγκη από ένα ζευγάρι, ακόμα κι όταν το εισόδημά της είναι αναλογικά υψηλότερο. Αντίστοιχα, κάποιος με ακίνητη περιουσία (πχ. σπίτι στο χωριό) αλλά μηδενικά εισοδήματα, αποκλείεται από τα επίσημα κρατικά προνοιακά προγράμματα, ενώ έχει πραγματική ανάγκη για τροφή.

Τα συσσίτια δεν συνιστούν ένα ενιαίο οργανωμένο δίκτυο, ούτε μπορεί να υπάρχει μία συνολική καταγραφή πόσα συσσίτια υπάρχουν. Τα περισσότερα λειτουργούν από ενορίες, οργανώσεις, αλλά και άτυπες κοινωνικές ομάδες. Προσπαθούν να βρουν δωρεές τροφίμων από δωρητές στην περιοχή που δραστηριοποιούνται, ενώ αγοράζουν και τρόφιμα με ίδιους πόρους (συνδρομές μελών, bazaar, εκδηλώσεις, κλπ).

Αυστηρή αρχή της Τράπεζας Τροφίμων είναι να τροφοδοτεί συσσίτια που έχουν νομική υπόσταση και ΑΦΜ. Η διακίνηση των προϊόντων γίνεται με δελτία αποστολής, και κατάλληλη κωδικοποίηση για τα συσσίτια αλλά και για τα προϊόντα, με την χρήση ειδικού λογισμικού. Έτσι, είναι ευκολότερη η διαχείριση των προϊόντων, εξασφαλίζεται η ιχνηλασιμότητα των τροφίμων, ενώ υπάρχει και πλήρης στατιστική αποτύπωση.

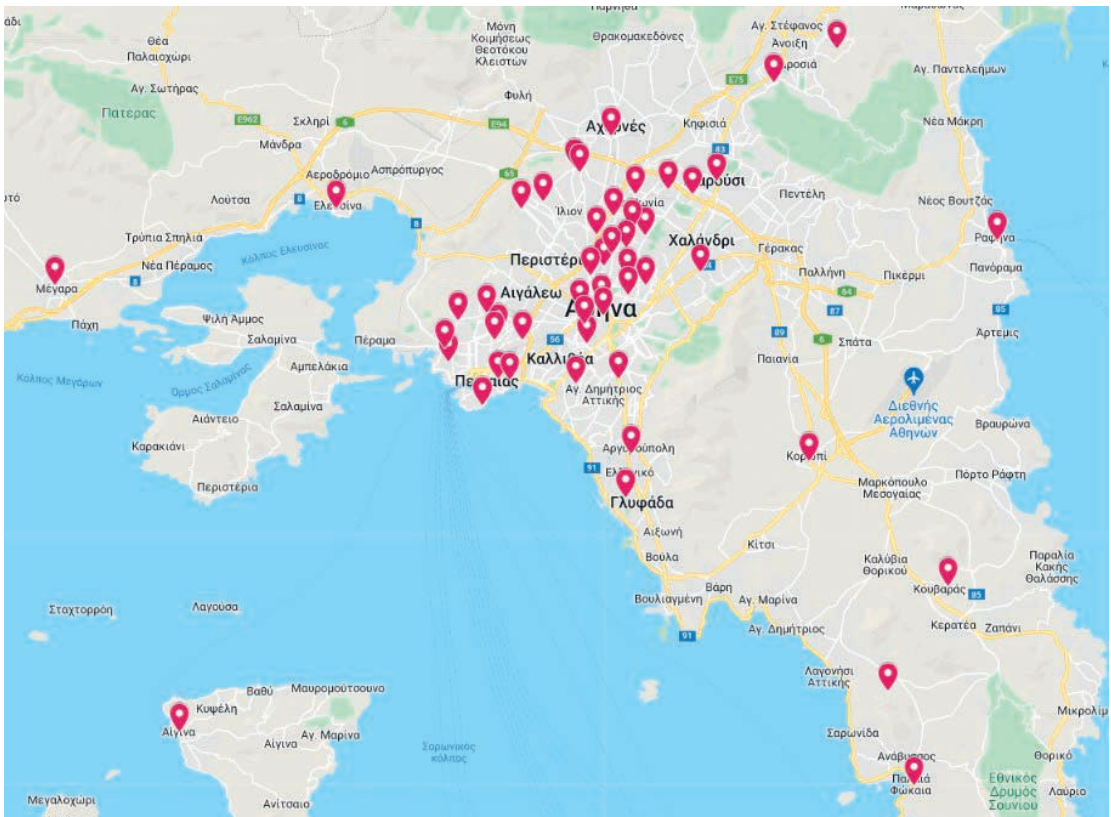
Η παρούσα εργασία είναι συνέχεια της αντίστοιχης που δημοσίευσε η Τράπεζα Τροφίμων τον Ιανουάριο του 2021. Πολλά ερωτήματα αφορούν στην τυχόν μεταβολή των συνθηκών τον τελευταίο ενάμιση χρόνο, ενώ κάποια θέματα δεν αναλύονται λεπτομερώς.

Οι απαντήσεις στα ερωτηματολόγια συγκεντρώθηκαν το χρονικό διάστημα από 16 Μαρτίου έως 24 Απριλίου 2022, με τηλεφωνικές συνεντεύξεις με τους αρμόδιους των συσσιτίων. Το ερωτηματολόγιο απευθύνθηκε αποκλειστικά σε συσσίτια που απευθύνονται στον γενικό πληθυσμό. Η Τράπεζα Τροφίμων τροφοδοτεί επίσης ιδρύματα (γηροκομεία, ορφανοτροφεία, ιδρύματα για ΑμεΑ, κέντρα απεξάρτησης, κ.ά.) που εξυπηρετούν κοινωνικές ομάδες με διαφορετικά και ιδιαίτερα χαρακτηριστικά.

Συνολικά, συγκεντρώθηκαν πλήρεις 52 απαντήσεις από συσσίτια, με την γεωγραφική διασπορά που φαίνεται στον χάρτη. Το δείγμα των συσσιτίων προέρχεται από το σύνολο των 94, που στηρίζει η Τράπεζα Τροφίμων. Τα συσσίτια αυτά μοιράζουν μαγειρεμένο φαγητό, ή δίνουν τρόφιμα ώστε οι οικογένειες να μαγειρέψουν σπίτι τους. Τα συγκεκριμένα συσσίτια, συνολικά υποστηρίζουν 15.941 συνανθρώπους μας, εκ των οποίων 3.867 ανήλικοι και 4.342 άνω των 65 ετών. Τα 40 είναι συσσίτια ενοριών (77% του δείγματος), 8 οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών (15%) ενώ συμμετέχουν και 4 κοινωνικά παντοπωλεία δήμων (8%).

QR code 4:
Έρευνα της Τράπεζας Τροφίμων «επισιτιστικές ανάγκες γενικού πληθυσμού», 2021

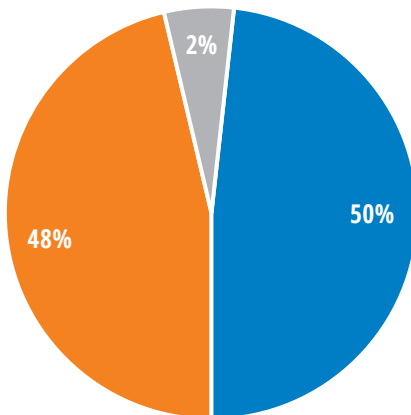
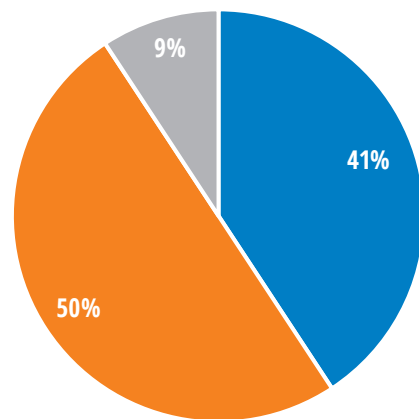
4.2 Απαντήσεις - Οι ανάγκες

Το ερωτηματολόγιο δομείται σε δύο άξονες. Μας ενδιαφέρει α/ να δούμε πως εξελίχθηκαν τα προβλήματα των ανθρώπων και των συσσιτίων με την πάροδο του χρόνου και σύμφωνα με την εμπειρία των ανθρώπων που λειτουργούν τα συσσίτια, και β/ πως οι ευρύτερες εξελίξεις επηρεάζουν τις ανάγκες και την προσπάθεια υποστήριξης των πιο ευάλωτων.

Να σημειωθεί ότι οι απαντήσεις που συγκεντρώθηκαν από τα ερωτηματολόγια αφορούν τους ανθρώπους που έχουν ανάγκη και ζητάνε τρόφιμα, κατά δήλωση των συσσιτίων.

Διάγραμμα 7: Στην προηγούμενη έρευνα (Νοέμβριος 2020) είχε προκύψει ότι 8 μήνες μετά την εμφάνιση της πανδημίας Covid-19 στην Ελλάδα (Μάρτιος 2020) είχε αυξηθεί, στα συσσίτια, το πλήθος των ανθρώπων που είχαν ανάγκη τροφής. Σήμερα, 15 μήνες μετά, το πλήθος των ανθρώπων:

- Παραμένει σταθερά το ίδιο
- Έχει αυξηθεί
- Έχει αρχίσει να ελαττώνεται προς τα προ πανδημίας επίπεδα

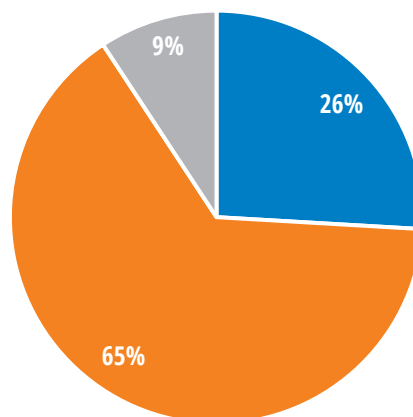

Διάγραμμα 8: Στην προηγούμενη έρευνα (Νοέμβριος 2020) είχε προκύψει ότι 8 μήνες μετά την εμφάνιση της πανδημίας Covid-19 στην Ελλάδα (Μάρτιος 2020) είχαν αυξηθεί, στα συσσίτια, οι ανάγκες των ίδιων ανθρώπων, δηλαδή κάποιους που χρειάζονταν υποστήριξη πριν την πανδημία, πλέον είχε μεγαλύτερη ανάγκη για βοήθεια. Σήμερα, 15 μήνες μετά, αυτό το φαινόμενο:

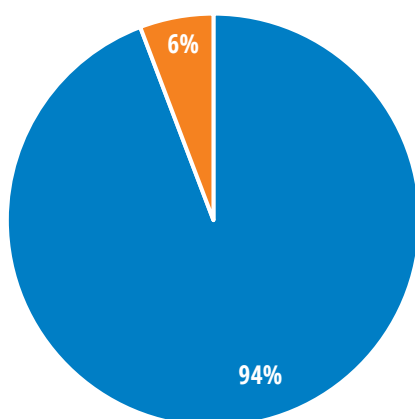
- Παραμένει σταθερά το ίδιο
- Έχει αυξηθεί
- Έχει αρχίσει να ελαττώνεται προς τα προ πανδημίας επίπεδα

Διάγραμμα 9: Στην προηγούμενη έρευνα (Νοέμβριος 2020) είχε προκύψει ότι 8 μήνες μετά την εμφάνιση της πανδημίας Covid-19 στην Ελλάδα (Μάρτιος 2020) είχε αυξηθεί, στα συσσίτια, η ανεπάρκεια των τροφίμων. Σήμερα, 15 μήνες μετά, αυτή η ανεπάρκεια:

- Παραμένει σταθερά η ίδια
- Έχει αυξηθεί
- Έχει αρχίσει να ελαττώνεται προς τα προ πανδημίας επίπεδα

- Το 50% των συσσιτίων δηλώνει ότι αυξήθηκε το πλήθος των ανθρώπων που ζητάνε βοήθεια (Διάγραμμα 7).
- Το 48% δηλώνει ότι οι ανάγκες των ίδιων ανθρώπων αυξήθηκαν, ενώ το 50% δηλώνει ότι οι ανάγκες παραμένουν ίδιες, στα υψηλά επίπεδα που ήταν στα τέλη του 2020 (Διάγραμμα 8).
- Σύμφωνα με το Διάγραμμα 9, το 65% των συσσιτίων δηλώνουν ότι είναι ακόμα πιο δύσκολο να βρουν τρόφιμα ώστε να εξυπηρετήσουν τους ανθρώπους που τους ζητάνε βοήθεια. Ενώ, μόνο ελάχιστοι από τους ανέργους που ζητούσαν βοήθεια από τα συσσίτια, κατάφεραν να βρουν εργασία (Διάγραμμα 10).

Διάγραμμα 10: Μέσα στο διάστημα των τελευταίων 15 μηνών τι ποσοστό των ανέργων ανθρώπων που βοηθάτε, βρήκαν δουλειά:

- Βρήκαν δουλειά
- Δεν βρήκαν δουλειά

Ήδη από τις παραπάνω απαντήσεις επιβεβαιώνονται τα στοιχεία της προηγούμενης έρευνας, τα οποία φαίνεται ότι επιδεινώθηκαν.

- Αυξάνεται ο αριθμός των ανθρώπων που έχουν ανάγκη
- Αυξάνονται οι ανάγκες κατ' άτομο, δηλαδή κάποιος που ήδη χρειαζόταν υποστήριξη, τώρα έχει μεγαλύτερη ανάγκη για βοήθεια
- Αυξάνεται η δυσκολία για την εύρεση τροφίμων, που θα μπορούσαν να καλύψουν τις ανάγκες

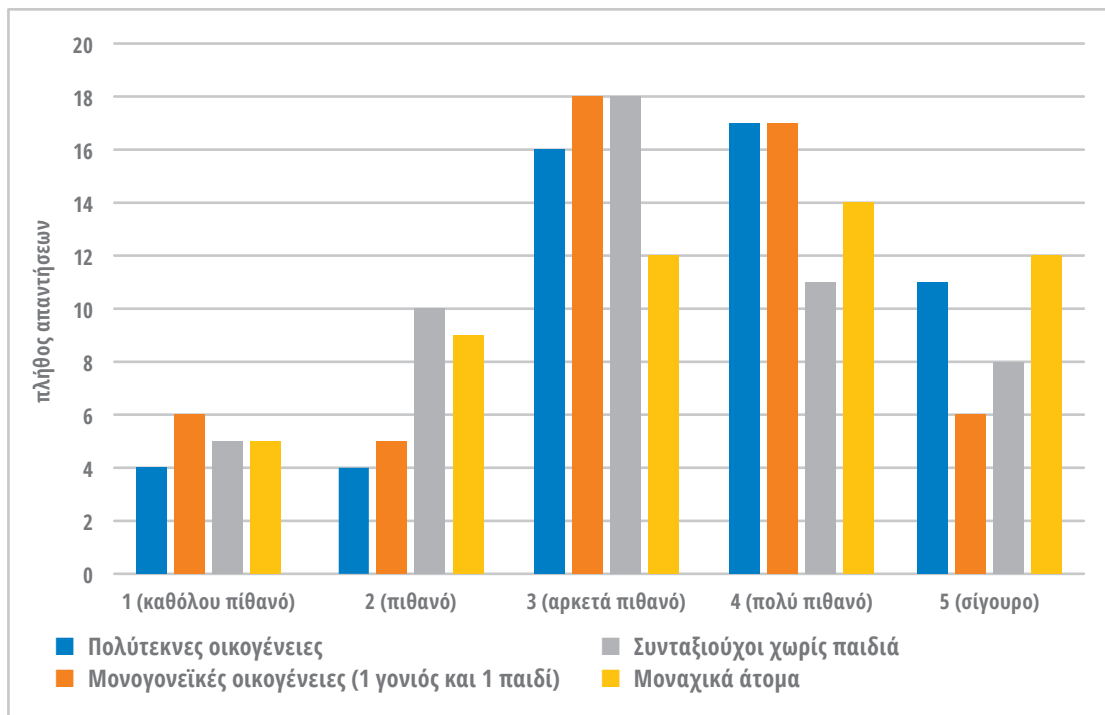
Από τα στοιχεία για τα 52 συσσίτια που συμμετείχαν στην έρευνα, προκύπτει ο παρακάτω πίνακας, ως προς τους τελικούς ωφελούμενους, ενώ το Διάγραμμα 11 απεικονίζει τον κίνδυνο της επισιτιστικής ανασφάλειας, ανά τύπο οικογένειας, σύμφωνα με τις απαντήσεις που πήραμε.

Πίνακας 1: Τελικοί ωφελούμενοι των συσσιτίων που συμμετέχουν στην έρευνα

Πόσες οικογένειες βοηθάτε; (σε σύνολο 8.636)

Από τις οικογένειες που βοηθάτε, πόσες είναι πολύτεκνες;	1.913	22%
Από τις οικογένειες που βοηθάτε, πόσες είναι μονογονεϊκές (1 γονιός με 1 ή περισσότερα παιδιά);	923	11%
Από τις οικογένειες που βοηθάτε, πόσες είναι συνταξιούχοι χωρίς παιδιά;	1.276	15%

Διάγραμμα 11: Από την εμπειρία σας, πόσο πιθανό είναι μία οικογένεια όπως οι παρακάτω, να αντιμετωπίσει πρόβλημα να βρει φαγητό;

Από τις απαντήσεις προκύπτουν, παρακάτω, και οι σταθμισμένοι μέσοι όροι, που δείχνουν στην κλίμακα από 1 (καθόλου πιθανό) έως 5 (σίγουρο), την πιθανότητα κάθε τύπος οικογένειας να αντιμετωπίσει πρόβλημα να βρει φαγητό. Γενικά, με μικρές διαφορές, ο κίνδυνος επισιτιστικής ανασφάλειας είναι μέτριος, ενώ λίγο υψηλότερα βρίσκονται οι πολύτεκνες οικογένειες και τα μοναχικά άτομα.

Πίνακας 2: Η πιθανότητα κάθε τύπος οικογένειας να αντιμετωπίσει πρόβλημα να βρει φαγητό, σε κλίμακα από 1 (καθόλου πιθανό) έως 5 (σίγουρο)

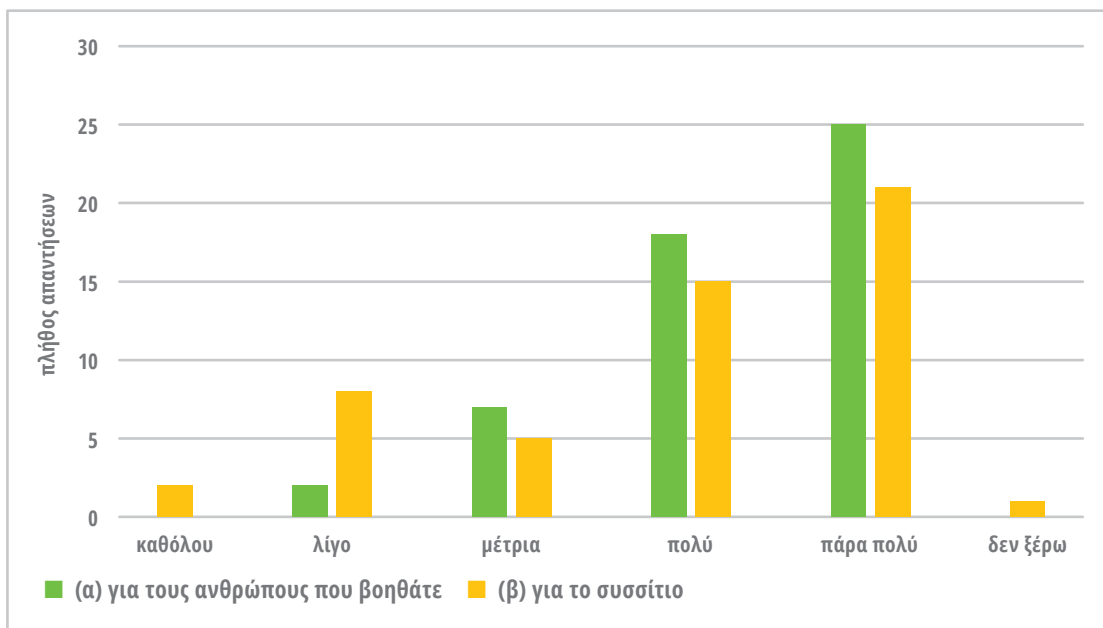
Τύπος οικογένειας	Σταθμισμένος μέσος όρος %
Πολύτεκνες οικογένειες	3,5 / 5
Μονογονεϊκές οικογένειες (1 γονιός και 1 παιδί)	3,2 / 5
Συνταξιούχοι χωρίς παιδιά	3,1 / 5
Μοναχικά άτομα	3,4 / 5

4.3 Απαντήσεις - Τα ευρύτερα προβλήματα

Προφανώς οι διεθνείς εξελίξεις, με την αύξηση του πληθωρισμού, του κόστους της ενέργειας και των προβλημάτων στην αλυσίδα παραγωγής και διακίνησης τροφίμων επηρεάζουν την επισιτιστική ανασφάλεια.

Στα παρακάτω διαγράμματα απεικονίζονται οι συνέπειες ως προς τους ανθρώπους που υποστηρίζονται από τα συσσίτια, αλλά και ως προς την λειτουργία των ίδιων των συσσιτίων.

Διάγραμμα 12: Η αύξηση στο κόστος της ενέργειας (ρεύμα, αέριο, καύσιμα), πόσο μειώνει την δυνατότητα για αγορά τροφίμων (α) των ανθρώπων που βοηθάτε; (β) του συσσιτίου σας;

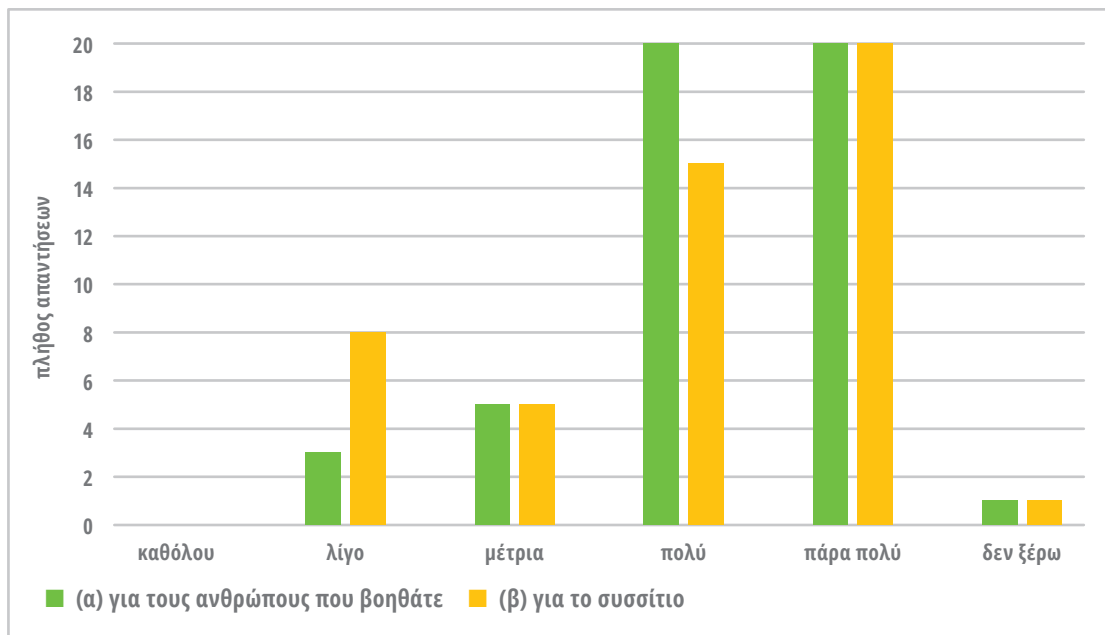

• Η αύξηση στις τιμές της ενέργειας (Διάγραμμα 12), αλλά και των τροφίμων ειδικότερα (Διάγραμμα 13) επηρεάζει έντονα την δυνατότητα των πιο αδύναμων κοινωνικών στρωμάτων, αλλά και των ίδιων των συσσιτίων, να αγοράζουν τρόφιμα.

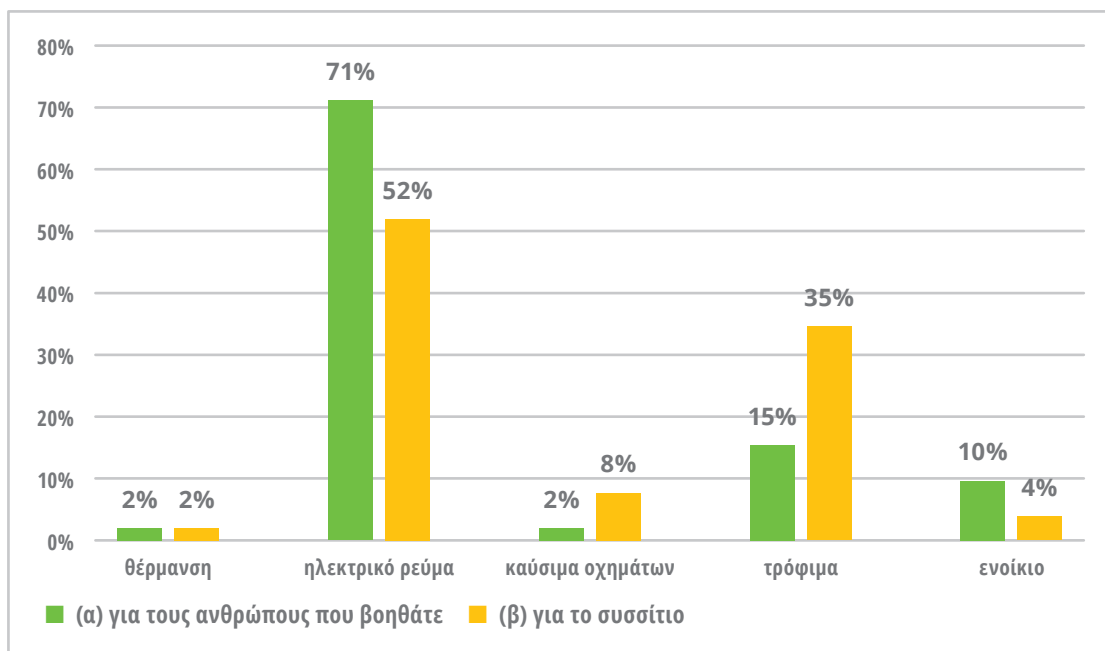
• Το ηλεκτρικό ρεύμα είναι η κατηγορία εξόδων που ανησυχεί περισσότερο τους ανθρώπους, σε ποσοστό 71%, ενώ τα τρόφιμα είναι η δεύτερη ανάγκη σε ποσοστό 15% (Διάγραμμα 14).

• Ως προς την λειτουργία των συσσιτίων, οι παραπάνω δαπάνες εμφανίζονται σε ποσοστά 52% για το ρεύμα και 35% για τα τρόφιμα, γεγονός που δείχνει την μεγάλη ανάγκη των συσσιτίων να εξασφαλίσουν επαρκή τρόφιμα για τους ανθρώπους που φροντίζουν (Διάγραμμα 14), αλλά και την θετική επίδραση των συσσιτίων στους ανθρώπους που βοηθά-

Διάγραμμα 13: Η αύξηση στις τιμές των τροφίμων, πόσο μειώνει την δυνατότητα για αγορά τροφίμων (α) των ανθρώπων που βοηθάτε; (β) του συσσιτίου σας;

Διάγραμμα 14: Ποια από τις επόμενες κατηγορίες εξόδων, θα λέγατε ότι προβληματίζει περισσότερο;

4.4 Απαντήσεις - Ως προς τα τρόφιμα

Παρακάτω παρουσιάζονται τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν και αφορούν τις 'πηγές' από τις οποίες τα συσσίτια αντλούν ή θα μπορούσαν να αντλούν τρόφιμα. Από τα στοιχεία του Πίνακα 3 προκύπτουν οι σταθμισμένοι μέσοι όροι, όπως απεικονίζονται στο Διάγραμμα.

Πίνακας 3: Σημειώστε από ποιες από τις παρακάτω πηγές βρίσκετε τρόφιμα

Δυνητικές πηγές προσφοράς τροφίμων	Ποσοστό συνεισφοράς						
	0%	1-10%	11-20%	21-30%	31-40%	41-50%	>51%
Κεντρική κυβέρνηση	52	0	0	0	0	0	0
Δήμος	29	18	3	1	0	1	0
Περιφέρεια	33	15	4	0	0	0	0
Τράπεζα Τροφίμων	0	3	5	11	10	8	15
Μητρόπολη	24	12	9	4	0	1	2
Εταιρίες τροφίμων	18	17	10	1	4	1	1
Μικρά καταστήματα στην γειτονιά σας	25	21	4	1	0	0	1
Προσφορές ιδιωτών	1	16	11	6	10	4	4
Αγορές από ίδιους πόρους	8	13	8	10	4	4	5
Άλλο	45	4	3	0	0	0	0

Διάγραμμα 15: Πηγές τροφίμων για τα συσσίτια - σταθμισμένοι μέσοι όροι

i Όμοια και με την προηγούμενη έρευνα, οι πηγές τροφίμων με θεσμικό χαρακτήρα, φαίνεται ότι έχουν μικρή συμβολή, ενώ τα συσσίτια εξαρτώνται από πηγές ιδιωτικής πρωτοβουλίας

5 Περιπτώσεις ωφελούμενων

Στο περιθώριο της έρευνας, ζητήσαμε από μερικά από τα συσσίτια του δείγματος να μας κοινοποιήσουν περιπτώσεις ωφελούμενων, προστατεύοντας κάθε προσωπικό δεδομένο που θα μπορούσε να εκθέσει κάποιον άνθρωπο. Ενδεικτικά παραθέτουμε τα παρακάτω.

Η Γ.Κ είναι χωρισμένη μένει στη ... με την κόρη της Γ.Σ που έχει αναπηρία και παίρνει επίδομα 3.130€. Η Γ.Κ κάνει περιστασιακές δουλειές και έχει μηδενική δήλωση.

Η Ε.Α μένει στην ... με τον γιο της Γ.Α που κάνει περιστασιακές δουλειές. Η Ε.Α έχει σοβαρά προβλήματα υγείας δηλώνει από σύνταξη 6.990,45€.

Ο.Μ., τόπος διαμονής: ... . Η μητέρα έχει εγκαταλείψει την οικογένεια και ο πατέρας έχει αναλάβει τη φροντίδα των τριών τέκνων του, Σ.Μ. 13 ετών, Ο.Μ. 10 ετών και Ν.Μ. 18 ετών. Η οικονομική τους κατάσταση είναι αρκετά δύσκολη καθώς ο πατέρας εργάζεται ευκαιριακά και η οικία που διαμένουν είναι με ενοίκιο.

Μ.Ε., τόπος διαμονής: ... . Η οικογένεια διαμένει μαζί με τα δύο τέκνα της, Ε.Ε. 16 ετών και Μ.Ε. 20 ετών σε παραχωρημένη οικία στην Ελευσίνα, η οποία δε διαθέτει ρεύμα. Η οικογένεια έχει αναλάβει και τη φροντίδα της πατρικής γιαγιάς, η οποία είναι κατάκοιτη. Ο πατέρας εργάζεται περιστασιακά μαζεύοντας σιδηρικά, η μητέρα είναι άνεργη και ο γιος εργάζεται επίσης ευκαιριακά.

Ε.Π., τόπος διαμονής: ... . Πρόκειται για μονογονεϊκή οικογένεια με δύο ανήλικα τέκνα, η οποία διαμένει σε ενοικιαζόμενη οικία στην περιοχή της Ελευσίνας. Η κόρη έχει βαριάς μορφής αναπηρία και φοιτεί στο ειδικό σχολείο. Το εισόδημα της οικογένειας αποτελούν το οικογενειακό επίδομα τέκνων και το επίδομα αναπηρίας της κόρης της.

Η Α.Α, ετών 47, είναι χήρα, μητέρα 2 τέκνων διαμένει επί της οδού ... . Δηλώνει εισόδημα 4,600 ευρώ. Έχει 67% αναπηρία, αποτέλεσμα βαρύτατου εγκεφαλικού επεισοδίου, αιμορραγούντος ανευρύσματος και ψυχιατρικής παθήσεως. Είναι ανίκανη δια παν βιοποριστικό επάγγελμα.

Η Κ.Λ, ετών 40, μητέρα 1 ανήλικου τέκνου, 16 ετών, βρίσκεται σε διάσταση με τον σύζυγο της Γ.Δ και δηλώνει εισόδημα 2.500 ευρώ. Φιλοξενείται επί της οδού ... από την μητέρα της.

Ο Α.Κ, ηλικίας 64 ετών, φιλοξενείται στην οικία της αδερφής του Ε.Κ στην οδό ... . Δηλώνει εισόδημα 5.088 ευρώ και έχει σοβαρά ψυχολογικά προβλήματα .

Ο Π.Γ. και η οικογένεια του διαμένουν στην ..., σε ιδιόκτητο σπίτι και είναι τριμελής οικογένεια. Στο σπίτι βρίσκονται μόνο ο πατέρας με το ένα παιδί καθώς ο μεγαλύτερος γιος νοσηλεύεται στο ψυχιατρείο με διπολική διαταραχή και η μητέρα έχει απομακρυνθεί καθώς ήταν κακοποιητική απέναντι στα παιδιά της και αδιάφορη. Το ετήσιο εισόδημα της οικογένειας ανέρχεται στα 9276,04 € ετησίως.

Η Α.Π. είναι 45 ετών. Βρίσκεται σε διάσταση με τον σύζυγό της εδώ και 10 χρόνια, αλλά δεν έχουν πάρει διαζύγιο. Ο σύζυγος ζει στη Γαλλία. Ενοίκιο 150 ευρώ. Δουλεύει όπου βρει μεροκάματο. Τον περισσότερο καιρό ζουν μαζί της και τα δυο της παιδιά 21 και 23 ετών.

Η Μ.Σ. είναι 24 ετών. Είναι παντρεμένη, αλλά ο σύζυγός της Χ. είναι στην φυλακή. Έχει έναν γιο 14 μηνών. Το σπίτι που μένει της το έχει παραχωρήσει ο πατέρας της. Παίρνει ΚΕΑ και επίδομα παιδιού. Το σύνολό τους είναι 3.420 ευρώ το χρόνο. Δεν μπορεί να δουλέψει εξαιτίας του παιδιού.

Η Χ. Τ. μένει στην οδό ... . Είναι 26 ετών άνεργη η ίδια και ο σύζυγος της χαμηλόμισθος με ένα παιδί 11 ετών. Έχουν ετήσιο εισόδημα 5200 και πληρώνουν ενοίκιο 300€.

Μ.Α., περιοχή ... . Ζει με τα δύο παιδιά της 16 και 14 ετών. Ο σύζυγος την έχει εγκαταλείψει. Έπαθε εγκεφαλικό παρότι είναι 46 ετών. Ζουν με την κάρτα ΚΕΑ και το επίδομα Α21 και την διατροφή όποτε ο σύζυγος δώσει. Ενοίκιο 230 ευρώ.

Κ.Μ. και Θ.Α., οδός ... . Ζευγάρι με ένα κοριτσάκι 10 μηνών. Ο νεαρός εργάζεται σε εταιρεία δημοσίων έργων με 600 ευρώ τον μήνα. Η κοπέλα είναι άνεργη. Ενοίκιο 270 ευρώ. Επιδότηση ενοικίου 120 ευρώ.

Γ.Ε. και Φ.Α., οδός ... . Ετών 42 και 46. Η οικογένεια έχει πέντε παιδιά τον Ν. 18 ετών, την Ε. 18 ετών, την Μ. 19 ετών, την Ν. 21 και τον Γ. 25 ετών. Ο Γ. είχε σοβαρό τραυματισμό στο πόδι και η μητέρα έχει αυτοάνοσο και αρκετά άλλα προβλήματα υγείας. Η Ν. έχει έναν γιο τον Κ. 3 ετών. Τον απέκτησε σε όντας ανήλικα και ο πατέρας ήταν ανήλικος επίσης. Εισόδημα 18.154 ευρώ. Ενοίκιο 300 ευρώ.

Κ.Α., οδός ... . Διαζευγμένη πρόσφατα, ζει με τα δύο παιδιά της Α. 10 ετών και Ε. 23 ετών. Έχει δελτίο ανεργίας. Εισόδημα 4.640 ευρώ και ενοίκιο 200 ευρώ.

6 Συμπεράσματα

Από την δημοσίευση της προηγούμενης έρευνας μέχρι σήμερα, ακολούθησε η ύφεση της πανδημίας, με την οικονομία να λειτουργεί με λιγότερους περιορισμούς. Αρχικά σχηματίστηκε η εικόνα της επιστροφής στην 'κανονικότητα', αν και οι διεθνείς εξελίξεις από τα τέλη του 2021 ήταν έντονα αρνητικές.

Τα επίσημα στατιστικά στοιχεία, οι δημοσκοπήσεις αλλά και τα αποτελέσματα από το ερωτηματολόγιο δείχνουν ότι η κατάσταση επιδεινώνεται, παραμένοντας όμως σε επίπεδο 'επισιτιστικής ανασφάλειας' και όχι 'πείνας'.

Σύμφωνα με την Eurostat το 12,4 % του πληθυσμού της Ελλάδας βρίσκονταν σε κατάσταση επισιτιστικής ανασφάλειας το 2020. Από τα υπόλοιπα στοιχεία συμπεραίνουμε με ασφάλεια, ότι το ποσοστό αυτό έχει σαφώς αυξηθεί, χωρίς όμως να μπορούμε να εκτιμήσουμε την αύξηση με αριθμητικούς όρους.

Από τις απαντήσεις φαίνεται ότι το πρόβλημα της επισιτιστικής ανασφάλειας έχει τρεις διαστάσεις:

- Αυξάνεται ο αριθμός των ανθρώπων που έχουν ανάγκη,
- Αυξάνονται οι ανάγκες κατ' άτομο, δηλαδή κάποιος που ήδη χρειαζόταν υποστήριξη, τώρα έχει μεγαλύτερη ανάγκη για βοήθεια,
- Αυξάνεται η δυσκολία για την εύρεση τροφίμων από μέρους των συσσιτίων, που θα μπορούσαν να καλύψουν τις ανάγκες.

Και οι τρεις διαστάσεις εντοπίστηκαν στην προηγούμενη έρευνα. Ωστόσο, στο χρονικό διάστημα που μεσολάβησε -δυστυχώς- δεν έμειναν στάσιμες, αλλά συνέχισε η αύξησή τους. Πλέον, οι άνθρωποι που απευθύνονται σε ένα συσσίτιο είναι ακόμα περισσότεροι και βρίσκονται σε πιο δύσκολη οικονομική κατάσταση, ενώ τα συσσίτια αντιμετωπίζουν μεγαλύτερες δυσκολίες στο έργο τους.

Γενικό συμπέρασμα είναι ότι ένα σημαντικό μέρος της κοινωνίας έχει φτωχοποιηθεί έντονα και αναμφισβήτητα απευθύνεται σε συσσίτια ζητώντας υποστήριξη. Είναι άνθρωποι με ιδιαίτερα χαμηλό εισόδημα, το οποίο περιορίζεται από διάφορους εξωγενείς παράγοντες (πανδημία, αύξηση του πληθωρισμού, άνοδος των τιμών) και έτσι οι άνθρωποι αυτοί περιορίζουν σε ποιότητα και ποσότητα ακόμα και τα τρόφιμα που αγοράζουν για τις οικογένειές τους, καθώς δεν έχουν περιθώριο για κάποια άλλη επιλογή.

Δεδομένων των συνθηκών, τα επόμενα δύο -τουλάχιστον- χρόνια δεν προμηνύονται εύκολα. Στις αναπτυσσόμενες χώρες θα υπάρχουν σοβαρά προβλήματα σίτισης που θα οδηγήσουν στην επέκταση του λιμού, ενώ στις ανεπτυγμένες χώρες θα αυξηθούν περισσότερο οι τιμές των τροφίμων ως αποτέλεσμα των περιορισμένων διαθέσιμων ποσοτήτων. Ο φόβος για μία παγκόσμια επισιτιστική κρίση συζητιέται ανοιχτά από στελέχη διεθνών οργανισμών και αρχηγούς κρατών, ενώ πλέον εκφράζεται ανοιχτά και από τον απλό κόσμο.

Οι Τράπεζες Τροφίμων και ευρύτερα οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών είναι σίγουρο ότι θα συνεχίσουν το έργο τους. Στην Ελλάδα πλέον υπάρχουν 6 Τράπεζες Τροφίμων σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Θεσσαλία, Δράμα, Ήπειρο και Κρήτη. Είναι ένα αναπτυσσόμενο δίκτυο οργανώσεων το οποίο μπορεί να ανταλλάσσει τρόφιμα, ιδέες, εμπειρίες και πρακτικές. Τα τρόφιμα τα οποία διακινούνται από τις Τράπεζες Τροφίμων είναι περισσότερα, με τελικούς αποδέκτες χιλιάδες συνανθρώπους μας σε όλη την Ελλάδα, και την αποκλειστική υποστήριξη του ιδιωτικού τομέα.

Οι νέες προκλήσεις, απαιτούν περισσότερες συνεργασίες. Ήδη την τελευταία δεκαετία το κράτος έχει θεσπίσει σημαντικές πολιτικές προς την σωστή κατεύθυνση (ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα, σχολικά γεύματα, κ.ά.), οι οποίες όμως χρειάστηκαν αρκετό χρόνο μέχρι την εφαρμογή τους. Η οικοδόμηση εμπιστοσύνης και η στενότερη συνεργασία ανάμεσα στην Κεντρική Κυβέρνηση και τον ιστό των συσσιτίων και εν γένει των φιλανθρωπικών οργανώσεων ιδιωτικής πρωτοβουλίας, θα είχε μόνο θετικά αποτελέσματα για το σύνολο της κοινωνίας. Οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών μπορούν να συνεισφέρουν με την εμπειρία τους και την ευελιξία που έχουν, χρειάζεται όμως και η υποστήριξη του κράτους.

QR code 5:
Τράπεζα Τροφίμων,
Στατιστική Αποτύπωση 2021

7 Παραπομπές

2022, 01 Ιουνίου. *Don't let Ukraine war eclipse other humanitarian crises*. Euronews. Ανακτήθηκε από <https://www.euronews.com/2022/06/01/don-t-let-ukraine-war-eclipse-other-humanitarian-crises-l-view>

2022, 24 Μαΐου. *Is civil unrest on the cards in Europe? An expert's view on the unfolding food crisis*. Euronews. Ανακτήθηκε από <https://www.euronews.com/green/2022/05/24/is-civil-unrest-on-the-cards-in-europe-an-expert-s-view-on-the-unfolding-food-shortages>

2022, 24 Μαΐου. *Food Crisis Risks 'Messy' Migration Wave Into Europe, EU Warns*. Bloomberg. Ανακτήθηκε από <https://www.bloomberg.com/news/articles/2022-05-24/food-crisis-risks-messy-migration-wave-into-europe-eu-warns>

2022, 23 Μαΐου. *Η επισιτιστική κρίση «χτυπά την πόρτα» της Ευρώπης*. in.gr. Ανακτήθηκε από <https://www.in.gr/2022/05/23/economy/diethnis-oikonomia/episitistiki-krisi-xytpa-tin-porta-tis-eyropis/>

2022, 20 Μαΐου. *Ο εφιάλτης της επισιτιστικής κρίσης «ζωντανεύει»: Οι παραγωγές χώρες απαγορεύουν η μία μετά την άλλη τις εξαγωγές τροφίμων*. ΣΚΑΪ. Ανακτήθηκε από <https://www.skai.gr/news/finance/episitistiki-krisi-o-efialtis-zontaneyei-oi-paragoges-xores-apagoreyoun-i-mia-meta-tin-a>

2022, 19 Μαΐου. *ΟΗΕ: Κίνδυνος για παγκόσμια επισιτιστική κρίση «για χρόνια»*. naftemporiki.gr. Ανακτήθηκε από <https://www.naftemporiki.gr/story/1864244/oie-kindunos-gia-pagkosmia-episitistiki-krisi-gia-xronia>

2022, 11 Μαΐου. *ΟΗΕ: Κίνδυνος παγκόσμιου λιμού λόγω του πολέμου στην Ουκρανία*. LIFO. Ανακτήθηκε από <https://www.lifo.gr/now/world/ohe-kindynos-pagkosmiy-limoy-logo-toy-polemoy-stin-oykrania>

2022, 3 Μαΐου. *Το φάντασμα της επισιτιστικής κρίσης στην Ευρώπη και τα σχέδια «έκτακτης ανάγκης» των χωρών*. CNN.gr. Ανακτήθηκε από <https://www.cnn.gr/kosmos/story/310806/to-fantasma-tis-episitistikis-krisis-stin-eyropi-kai-ta-sxedia-ektaktis-anagkis-ton-xoron>

2022, 04 Απριλίου. *Global food crisis: Europe must choose between retreat and responsibility.* Fondation Robert Schuman. Ανακτήθηκε από <https://www.robert-schuman.eu/en/european-issues/0627-global-food-crisis-europe-must-choose-between-retreat-and-responsibility>

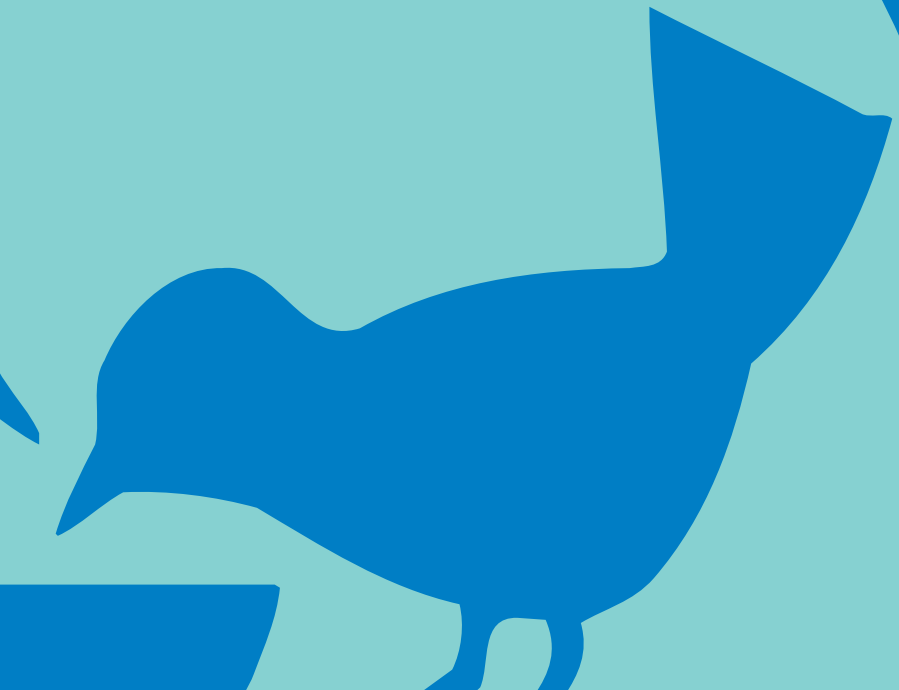
2022, 31 Μαρτίου. *Gas in Germany, flour in Greece, sunflower oil in Spain: European countries take steps towards rationing as the war in Ukraine adds to the global supply crunch.* FORTUNE. Ανακτήθηκε από <https://fortune.com/2022/03/30/rationing-europe-global-supply-crunch-natural-gas-russia-foodstuffs-war-ukraine>

2022, 25 Μαρτίου. *EU food supply will remain secure, but less accessible for Europe's poorest.* EUROACTIV. Ανακτήθηκε από <https://www.euractiv.com/section/agriculture-food/news/eu-food-supply-will-remain-secure-but-less-accessible-for-europes-poorest>

2021, 30 Νοεμβρίου. *EU Commission downplays food shortage fears amid energy price surge.* POLITICO. Ανακτήθηκε από <https://www.politico.eu/article/eu-commission-food-shortage-energy-price-surge>

ΤΡΟΦΙΜΩΝ

•
ΣΥΝ

Τράπεζα Τροφίμων

Κοινωνικός Ίδρυμα, από το 1995, με σκοπό την καταπολέμηση της πείνας και της σπατάλης. Συνεργάζεται με εταιρίες παραγωγής και εμπορίας τροφίμων, με τον Σύνδεσμο Ελληνικών Βιομηχανιών Τροφίμων (ΣΕΒΤ) και άλλες κοινωνικές οργανώσεις, ώστε τρόφιμα που δεν μπορεί να απορροφήσει η αγορά να προσφέρονται δωρεάν σε συσσίτια και ιδρύματα.

Είναι μέλος της Ομοσπονδίας Τραπεζών Τροφίμων Ευρώπης (FEBA - www.eurofoodbank.org) με 336 Τράπεζες Τροφίμων σε 29 χώρες της Ευρώπης. Εργαζόμαστε σύμφωνα με τις αρχές της, συμμετέχουμε σε εκπαιδευτικά σεμινάρια για δράσεις που υλοποιούνται στην Ελλάδα και άλλες χώρες της ΕΕ, ενώ παρακολουθούμε στενά τις πολιτικές της ΕΕ για τα θέματα που την αφορούν.

Η Τράπεζα Τροφίμων Αθήνας έχει συμβάλει στην ίδρυση Τραπεζών Τροφίμων σε Θεσσαλονίκη, Θεσσαλία, Δράμα, Ήπειρο και Κρήτη. Συνολικά, το 2020 διακίνησαν περισσότερους από 2.160 τόνους προϊόντων, ενώ στα 26 χρόνια δράσης τους, η διακίνηση αγγίζει τους 26.000 τόνους. Δεν χρηματοδοτούνται από το κράτος, και η λειτουργία τους βασίζεται αποκλειστικά στην ιδιωτική πρωτοβουλία.

Στόχος μας είναι η δημιουργία περισσότερων Τραπεζών Τροφίμων, που θα σώζουν ακόμα μεγαλύτερες ποσότητες τροφίμων και θα συγκροτούν ένα συνεκτικό δίκτυο κοινωνικής αλληλεγγύης.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

μέλος της Ομοσπονδίας Τραπεζών Τροφίμων Ευρώπης

Ίδρυμα για την καταπολέμηση της πείνας και της σπατάλης

Λεωφ. Κρυονερίου 124 • Τ.Κ. 14568, Κρυονέρι Αττικής
τηλ: 210 622 0059 • e-mail: info@foodbank.gr • www.foodbank.gr

